

I.

Zpráva o situaci v oblasti migrace ke dni 15. února 2016

Tento materiál byl vytvořen Ministerstvem vnitra v rámci plnění usnesení vlády ze dne 12. října 2015 č. 824, kterým se mění usnesení ze dne 29. července 2015 č. 621, o Strategii migrační politiky České republiky a Komunikační strategii České republiky k migraci. Členům vlády je zpráva předkládána každých 14 dní a poskytuje jim aktuální informace vztahující se k období uplynulému od předložení poslední zprávy.

1. Situace v České republice

Pokračující migrační vlna se i v první polovině února 2016 vyhýbá České republice, na jejím území jsou ve spojitosti s migrační krizí zajišťováni pouze jedinci či malé skupiny migrantů. Pobytová střediska disponují velkým počtem volných kapacit.

V období od 1. do 15. února 2016 bylo v ČR evidováno celkem 78 žádostí o mezinárodní ochranu. V druhé polovině ledna 2016 bylo pro srovnání podáno 68 žádostí a v období od 1. do 15. 1. 2016 bylo podáno pouze 40 žádostí. Nejvíce žádostí o mezinárodní ochranu podali ve sledovaném období opět státní příslušníci **Ukrajiny**, a to 24 žádostí. Druhý nejvyšší počet podaných žádostí byl zaznamenán u státních příslušníků **Iráku**, kteří podali 18 žádostí, dále občané **Číny** s 11 žádostmi a občané Jemenu se 4 žádostmi. Občané Sýrie podali ve sledovaném období celkem 3 žádosti.

V rámci tranzitní nelegální migrace bylo od počátku posílených opatření vyhlášených dne 17. června 2015 do konce sledovaného období zjištěno **3 366 osob**. V období od 1. do 15. února 2016 bylo zjištěno **30 případů tranzitní nelegální migrace**. Oproti předchozímu období došlo k výraznému zvýšení zajištění občanů Sýrie, a to na 22 jedinců. Mezi ostatními zjištěnými národnostmi se vyskytovali občané Nigérie a Maroka (po 2 osobách). K nejvíce zjištěním docházelo v Jihomoravském (17 případů), Plzeňském (5), Ústeckém a Jihočeském (po 4 osobách). Z hlediska použitých dopravních prostředků využívali migranti nejvíce vlakové spoje (16), autobusovou dopravu (5) a dopravu osobním automobilem (4). Ve sledovaném období bylo zjištěno 5 žen a 7 dětí do 15 let.

V zařízeních pro zajištění cizinců k 15. únoru 2016 pobývalo 78 osob, lze pozorovat pokračující trend poklesu zajištěných osob. V ZZC Bělá pod Bezdězem bylo k tomuto datu zajištěno 5 jedinců, v ZZC Vyšní Lhoty 21 jedinců a v ZZC Drahonice 52 jedinců. Mezi hlavní zajištěné národnosti v českých ZZC momentálně patří **občané Ukrajiny (28), občané Iráku (18), občané Afghánistánu (10)**. Pro srovnání je v českých ZZC zajištěn **pouze 1 občan Sýrie**. Současné době se v českých ZZC nachází 5 žen (ZZC Bělá Jezová) a žádné děti.

Za sledované období bylo propuštěno celkem 32 osob, ke správnému vyhoštění došlo v 10 případech (jednalo se o občany Ukrajiny, Bosny a Hercegoviny, Ruska, Kyrgyzstánu a Tuniska), ve zbylých 22 případech došlo k propuštění do vnitrozemí (Irák 5, Afghánistán 4, Pákistán 4, Somálsko 3).

2. Situace v Evropské unii

Situace v EU je nadále poznamenána vysokými počty osob překračujícími nelegálně vnější schengenskou hranici. Hlavním bodem prvního vstupu zůstává řecko-turecká námořní hranice. Ačkoliv jsou počty příchozích oproti podzimu loňského roku nižší, zejména díky vlivu počasí, podíl příchodů převyšuje loňské zimní měsíce.

Několik členských států nadále pokračuje v dočasných kontrolách na vnitřních schengenských hranicích (konkrétně Německo, Rakousko, Švédsko, Norsko a Dánsko). Především státy, kterými prochází západobalkánská migrační trasa, se snaží najít unilaterální opatření, která by omezila počty vstupujících osob. **Srbsko**

a Makedonie přijímají pouze osoby, které mají úmysl žádat o azyl v Německu nebo v Rakousku. **Rakousko indikovalo posílení technických opatření na ochranu hranice** (se Slovinskem) vč. možnosti výstavby plotu. Spolu s prezentovanou „**národní kvótou**“ 37 500 migrantů, které je ochotno v letošním roce hostit na svém území vedou tato opatření k předpokladu, že se Rakousko pokusí významně početně omezit počet vstupujících na své území. Nejistý však zůstává právní základ pro tato přijatá opatření. Faktické omezení vstupu na území (bez ohledu na kvótu) nebude moci Rakousko aplikovat v případě osob, které na jeho hranicích požádají o mezinárodní ochranu (azyl).

Evropská komise představila svůj záměr revidovat architekturu společné evropské politiky prostřednictvím **změny tzv. Dublinského systému** (Nařízení Dublin III). Nově hodlá dublinský systém využít pro rozdělení zátěže azylových žádostí prostřednictvím **trvalé relokace žadatelů o azyl** z míst prvního vstupu do EU.

Na základě konzultací Turecka, EU (DE) a velení **NATO** došlo ke shodě nad budoucím **nasazením námořních sil v prostoru egejského moře**, které by měly podpořit ochranu vnějších hranic EU a přispět k boji proti organizovanému zločinu spojenému s migrací, vč. pašování lidí.

3. Relokace a přesídlování

3.1. Přesídlování – aktuální informace

V návaznosti na dobrovolný závazek České republiky a v rámci Evropského přesídlovacího schématu, plánuje Ministerstvo vnitra přesídlit, v rozmezí od července 2015 do června 2017, 400 uprchlíků z třetích zemí.

V lednu 2016 zahájilo Ministerstvo vnitra, ve spolupráci s Nadačním fondem Generace 21, **realizaci usnesení vlády č. 1052 o realizaci přesídlení 153 osob irácké příslušnosti z Irácké republiky a Libanonu**. První část přesídlovaných (10 osob) z této skupiny, dorazila do ČR z Libanonu dne 24. ledna 2016, druhá část (22 osob) - taktéž z Libanonu - dorazila do ČR dne 5. února 2016. Třetí skupinu v počtu 41 osob dorazila 19. února. **Další skupiny – z Iráku - jsou očekávány v druhé polovině února a první polovině března 2016**. Tyto osoby v současné době pobývají u Jihlavy, v Brně a ve Smilovicích u Třince.

3.2. Relokace v rámci dočasných opatření ve prospěch Itálie a Řecka

Implementace relokací jak z Itálie, tak z Řecka zatím ve všech směrech vážne a samotná realizace je velmi pomalá. Ač již 19 členských států nabídlo volné kapacity pro přijetí žadatelů o azyl **v rámci relokací (celkem 2 055 osob), relokováno jich bylo pouze 583. Z Řecka** bylo ke dni 15. února 2016 relokováno 295 osob, za sledovanou první polovinu února došlo k relokaci 93 osob do celkem 7 členských zemí EU. Svědčí to o aktivním přístupu řecké vlády k urychlení relokací. Poslední 2 relokace se konaly 15. února, a to do Bulharska a Nizozemí. **Z Itálie** bylo celkem relokováno 288 osob, za první polovinu února 2016 byly uskutečněny 2 relokace do Francie a Německa, v rámci kterých bylo přemístěno celkem 31 osob. Další relokace nejsou plánovány.

Ačkoliv ČR i nadále zastává pozici, že proces relokací bude možné plně spustit až v okamžiku plného fungování všech hotspots – tedy sítě registračních

center v Itálii a Řecku, **rozhodla se ČR, v rámci svého aktivního přístupu k řešení současné migrační krize, nabídnout, v rámci relokace, přijetí prvních 20 osob z Řecka a 10 osob z Itálie.** Přípravná jednání k přijetí této skupiny relokovaných osob do ČR byla zahájena v polovině února 2016. Česká republika by v rámci evropského „relokačního,“ rozhodnutí měla celkem přijmout 2 691 osob.

3.3. Implementace konceptu hotspots v Itálii a Řecku a plány na posílení azylových systémů těchto zemí

Ustanovení hotspotů a relokační procedury provází od samého počátku jak ze strany Evropské komise, Itálie, Řecka a EASO, mnoho koordinačních a kompetenčních nejasností a sporů. V Itálii jsou oficiálně funkční pouze tři hotspoty (Lampedusa, Trapani, Pozzallo). Řecko disponuje od 16. února celkem 3 funkčními hotspoty (Lesbos, Chios a Leros). Čtvrtý řecký hotspot na ostrově Samos funguje s funkčními registracemi, další práce však ještě pokračují. **Itálie i Řecko deklarovaly, že všechny hotspoty budou spuštěny do konce února (Řecko), resp. do konce března (Itálie). Řecko i Itálie plánují otevření celkem 4 dalších hotspotů: Řecko (Kos, Leros) a Itálie (Porto Empedocle, Augusta).**

V souvislosti se zřizováním hotspotů v Itálii a Řecku je v současné době **EASO k dispozici celkem 35 českých expertů.** Česká republika je v rámci poskytování expertů jednou z neaktivnějších zemí EU. V současné době působí na žádost EASO v hotspotech 7 expertů MV (5 v IT a 2 v EL).

4. Integrace a komunikace

4.1. Nový Státní integrační program (SIP)

Vzhledem k migrační a uprchlické situaci v Evropě a předpokladu aktivit ČR v programech přesídlování a relokací očekává Ministerstvo vnitra podstatné zvýšení počtu oprávněných osob v rámci SIP. Vláda projednala a dne 20. listopadu 2015 schválila usnesení č. 954 **o SIP pro osoby s udělenou mezinárodní ochranou v roce 2016 a v letech následujících s platností od 1. ledna 2016.**

Smlouva Ministerstva vnitra s Charitou ČR jako generálním poskytovatelem integračních služeb pro rok 2016 byla podepsána dne 2. února 2016. Pro rok 2017 a roky následující připraví Ministerstvo vnitra řádné výběrové řízení pro generálního poskytovatele integračních služeb v rámci SIP.

4.2. Analýza nálad veřejnosti a komunikační aktivity

V souvislosti s aktuální migrační situací probíhá pravidelné informování ve všech oblastech, souvisejících s problematikou migrace. Informační aktivity jsou cíleně zaměřeny na mediální výstupy – TV, rozhlas, noviny, časopisy, propagační materiály.